

Un altre aspecte que cal destacar d'aquest títol són els mecanismes de col·laboració amb el Servei de Policia, amb les particularitats de cadascuna de les professions. En aquest sentit la Proposició de llei deixa molt clares quines són les accions que poden i no poden portar a terme aquests professionals en l'exercici de les seves funcions.

Els articles de la Proposició de llei corresponents al títol IV defineixen els serveis de les empreses de seguretat, de les empreses privades amb vigilància pròpia i dels detectius privats, així com els requisits i les característiques pròpies d'aquests serveis.

Pel que fa als títols V i VI, atribueixen d'una banda les competències de control i inspecció al Cos de Policia sobre les activitats dutes a terme per les empreses de seguretat i pels detectius privats. D'altra banda, el títol VI estableix un règim sancionador clar i garantista i amb unes sancions proporcionades a la gravetat de les infraccions que compleixen amb la doble funció de prevenir i actuar com a element dissuasiu per a la comissió d'infraccions, i, alhora, en cas que quedi acreditada la comissió d'una infracció en el marc del procediment establert, de sancionar les actuacions no ajustades a dret. No obstant el que s'ha exposat, caldria revisar el que entenem que es tracta d'un error de transcripció en l'import de la sanció previst a l'article 54.2.a.

Finalment, cal posar en relleu que la Proposició de llei preveu un desplegament reglamentari important i el Govern considera necessari que el Consell General valori la possibilitat d'ampliar el termini d'un any fixat en la disposició final primera de la Proposició de llei per elaborar els reglaments esmentats, amb l'objectiu de disposar del temps necessari per fer uns reglaments que desenvolupin de la millor manera possible els aspectes previstos legalment. Així mateix, si es decideix ampliar el termini esmentat, i per permetre una entrada en vigor de la Llei en les millors condicions, també seria convenient establir el mateix termini per a l'entrada en vigor prevista a la disposició final segona de la Proposició de llei, tal com ja preveu actualment el text.

En conclusió, el text analitzat respon a la necessitat d'actualitzar i adequar la legislació en matèria de seguretat privada, motiu pel qual el criteri del Govern en relació amb la Proposició de llei de seguretat privada és favorable.

Andorra la Vella, 16 d'abril del 2021

### 3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

#### 3.2.2 Proposicions de llei qualificada

##### Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 100.2 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals en relació a la **Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**, així com les reserves d'esmena presentades.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 26 d'abril del 2021

Roser Suñé Pascuet

Síndica General

#### Informe de la ponència de la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals

La M. I. Sra. Eva López Herrero, del Grup Parlamentari Liberal, nomenada ponent per la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals el dia 14 de desembre del 2020, en relació a la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, exposa el següent:

- S'han presentat 55 esmenes a l'articulat: 15 esmenes per part del Grup Parlamentari Terceravia, Unió Laurediana+ Independents, 14 esmenes presentades conjuntament per part del Grup parlamentari Demòcrata i el Grup parlamentari de Ciutadans compromesos i, finalment, 26 esmenes que ha presentat el Grup parlamentari Socialdemòcrata.

- La Sindicatura, els dies 7 i 21 d'octubre, i 2 de desembre del 2020, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit.

- El dia 3 de desembre del 2020 es va trametre la Proposició de llei esmentada i les esmenes a l'articulat presentades a la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals, d'acord

amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General.

Per aquests fets, la ponent de la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals, en relació a la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, proposa, segons el que disposa l'article 97 del Reglament del Consell General, l'informe següent:

## **Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

### **Exposició de motius**

Si s'observen els diferents percentatges de vot absolut obtinguts per les forces polítiques concurrents a les eleccions comunals i es contrasten amb la representació institucional obtinguda en el sí de la institució, es pot inferir que la composició final dels consells de Comú no és prou representativa de la voluntat popular.

La vigent Llei qualificada del règim electoral i del referèndum estableix un sistema de provisió dels càrrecs comunals en el què es prima la fàcil governabilitat de la institució, atorgant-hi majoria absoluta a l'opció guanyadora, en detriment d'una representació proporcional de la voluntat dels electors, que obligaria als representants comunals a assolir consensos per a poder desplegar les seves polítiques.

Altrament, l'organització de la jornada electoral que preveu la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum vigent pot ser la causa que motiva un augment progressiu de l'exercici del dret a vot mitjançant el mecanisme de dipòsit judicial del vot, que ja se situa entorn del 20%. En aquest sentit, els articles 1 i 2 pretenen aportar solucions per contrarestar aquesta tendència clarament a l'alça, aportant mecanismes per afavorir la màxima independència i neutralitat de la jornada electoral, garantint així als ciutadans el lliure exercici dels seus drets. D'una banda, l'article 1 pretén apropar les meses electorals als ciutadans creant varis col·legis electorals per parròquia, alhora que també busca despolititzar-los al ubicar-los en diferents equipaments públics de la parròquia amb excepció de Casa Comuna i de les seus dels ministeris. Així també, l'article 2 proposa que les Meses electorals estiguin constituïdes per ciutadans i no per polítics per tal d'identificar el dret de vot i la jornada electoral com un acte cívic i no només polític.

Pel que fa a la recerca d'un major grau de proporcionalitat i representativitat, l'article 3 de la present proposa un canvi en el sistema de provisió dels càrrecs que integren els consells de Comú, per tal de passar a un sistema de provisió dels càrrecs comunals absolutament proporcional amb els sufragis obtinguts. De igual manera, l'elecció dels càrrecs de Cònsol Major i Menor, tenint en compte que s'eliminen els mecanismes d'afavoriment de la llista guanyadora, es proposa que sigui per elecció dels integrants del consell de Comú i no per adscripció en relació amb la posició que s'ocupa en la llista.

La Disposició final primera estableix un termini de 6 mesos per al desplegament reglamentari que requereix la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum i la Disposició final segona determina la seva entrada en vigor.

### **Esmena 1**

### **D'addició**

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (1)*

Es proposa afegir després del segon paràgraf de l'Exposició de motius de la Proposició que modifica la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, el següent paràgraf:

“El sistema electoral vigent, que garanteix a la llista guanyadora dels comicis la majoria absoluta del consell de Comú, ha permès combinar estabilitat, eficiència i alternança en el govern de les corporacions locals. Essent institucions eminentment executives, els comuns no tenen potestat legislativa i en aquest cas, és adequat sacrificar en part la proporcionalitat per afavorir l'estabilitat i l'eficàcia. En aquest sentit cal tenir en compte que no hi ha cap sistema polític que maximitzi tots els objectius.”

#### Motivació:

Considerem que el sistema electoral actual dels comuns, no representa en cap cas un dèficit democràtic.

### **Esmena 2**

### **De supressió**

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (2)*

Es proposa suprimir el tercer paràgraf de l'Exposició de motius de la Proposició que modifica la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

#### Motivació:

No compartim que sigui la jornada electoral tal com es desenvolupa actualment que causi un augment progressiu de la utilització del vot judicial. A més, entenem que l'augment del vot judicial no es pot considerar com una cosa negativa, ja que aquest increment creiem que demostra clarament el bon estat de la cultura democràtica de la que gaudeix el poble andorrà. Hauríem de valorar positivament que qualsevol mecanisme nou que es desenvolupi i reguli per donar més opcions als electors a l'hora de poder exercir el seu dret a vot amb les màximes garanties, tingui una evolució positiva del seu ús.

Encara podem compartir menys, que certs passatges d'aquest paràgraf insinuïn que en les jornades electorals desenvolupades al nostre país no hi hagi suficients garanties d'independència i neutralitat i molt menys que no s'hi garanteixi suficientment el lliure exercici dels drets dels ciutadans.

Finalment, no compartim el fet de prohibir que les meses electorals es puguin ubicar a les cases comunes o a les seus dels ministeris ni que les meses electorals no estiguin participades ni presidides per polítics. Els polítics, i encara més els polítics electes són, tenen, entre altres funcions, garantir el compliment de les lleis, la independència i neutralitat de les institucions a les que representen i les llibertats i drets del conjunt dels ciutadans. Prohibir la seva participació en les meses electorals s'entendria com una manca de confiança en la garantia del desenvolupament dels seus actes en el marc de les seves funcions.

### **Esmena 3**

### **D'addició**

*Grup parlamentari Terçeravia+UL+Independents (3)*

Es proposa afegir un tercer paràgraf a l'Exposició de motius de la Proposició que modifica la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum amb el següent contingut:

“Per tal de donar més transparència al desenvolupament de les jornades electorals i intentar incidir en una millora dels índex de participació electorals, es proposa que ciutadans no polítics puguin participar per voluntat pròpia a les meses electorals.”

#### Motivació:

Creiem que la participació ciutadana només pot fer que venir a enriquir els processos electorals.

### **Esmena 4**

### **De supressió**

*Grup parlamentari Terçeravia+UL+Independents (4)*

Es proposa suprimir el quart paràgraf de l'Exposició de Motius de la Proposició que modifica la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

#### Motivació:

En el mateix sentit que en l'esmena 1 considerem que el sistema electoral actual dels comuns, no representa en cap cas un dèficit democràtic i que no hi ha cap sistema que en maximitzi tots els objectius.

### **Esmena 5**

### **De modificació**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (1)*

Es proposa modificar l'Exposició de motius de la Proposició de Llei, amb el següent redactat:

#### **Exposició de motius**

~~Si s'observen els diferents percentatges de vot absolut obtinguts per les forces polítiques concurrents a les eleccions comunals i es contrasten amb la representació institucional obtinguda en el sí de la institució, es pot inferir que la composició final dels consells de Comú no és prou representativa de la voluntat popular.~~

~~La vigent Llei qualificada del règim electoral i del referèndum estableix un sistema de provisió dels càrrecs comunals en el què es prima la fàcil governabilitat de la institució, atorgant-hi majoria absoluta a l'opció guanyadora, en detriment d'una representació proporcional de la voluntat dels electors, que obligaria als representants comunals a assolir consensos per a poder desplegar les seves polítiques.~~

~~Altrament, l'organització de la jornada electoral que preveu la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum vigent pot ser la causa que motiva un augment progressiu de l'exercici del dret a vot mitjançant el mecanisme de dipòsit judicial del vot, que ja se situa entorn del 20%. En aquest sentit, els articles 1 i 2 pretenen aportar solucions per contrarestar aquesta tendència clarament a l'alça, aportant mecanismes per afavorir la màxima independència i neutralitat de la jornada electoral, garantint així als ciutadans el lliure exercici dels seus drets. D'una banda, l'article 1 pretén apropar les meses electorals als ciutadans creant varis col·legis electorals per parròquia, alhora que també busca~~

~~despolititzar-los al ubicar-los en diferents equipaments públics de la parròquia amb excepció de Casa Comuna i de les seus dels ministeris. Així també, l'article 2 proposa que les Meses electorals estiguin constituïdes per ciutadans i no per polítics per tal d'identificar el dret de vot i la jornada electoral com un acte cívic i no només polític.~~

~~Pel que fa a la recerca d'un major grau de proporcionalitat i representativitat, l'article 3 de la present proposa un canvi en el sistema de provisió dels càrrecs que integren els consells de Comú, per tal de passar a un sistema de provisió dels càrrecs comunals absolutament proporcional amb els sufragis obtinguts. De igual manera, l'elecció dels càrrecs de Cònsol Major i Menor, tenint en compte que s'eliminen els mecanismes d'afavoriment de la llista guanyadora, es proposa que sigui per elecció dels integrants del consell de Comú i no per adscripció en relació amb la posició que s'ocupa en la llista.~~

~~La disposició final primera estableix un termini de 6 mesos per al desplegament reglamentari que requereix la proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum i la disposició final segona determina la seva entrada en vigor.~~

La Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, del 3 de setembre de 1993, modificada per la Llei 28/2007, del 22 de novembre, la Llei 9/2008, del 12 de juny, i per la Llei 7/2014, del 24 d'abril, ha resultat un instrument apropiat, que ha permès garantir el dret de sufragi com a dret fonamental reconegut per la Constitució del Principat d'Andorra.

No obstant això, a data d'avui, es constata la necessitat d'introduir-hi millores, als efectes de reforçar la garantia de l'autonomia de l'exercici del vot per part de les persones amb discapacitat, i de donar ple compliment a les obligacions concretes pel Principat d'Andorra en mèrits del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat i el Protocol opcional al Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fets a Nova York el 13 de desembre del 2006.

Per aquest motiu, a través d'aquesta Llei es modifiquen diverses disposicions de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de manera que amb la nova regulació es garanteix la plena participació de les persones amb discapacitat en totes les fases

dels processos electorals que se celebren al nostre país.

En un altre ordre d'idees, s'aprofita aquesta modificació per ampliar el termini per fer ús del vot per dipòsit judicial per correu, establint-se un termini que atorga el màxim de temps possible per a que els ciutadans puguin acollir-se a aquesta modalitat de vot, i per ampliar els supòsits en què es pot sol·licitar.

Tanmateix, mitjançant la present Llei es reforça la participació dels ciutadans a la vida política, a través de la inclusió de la possibilitat de que participin, voluntàriament, com a membres de les meses electorals.

Així doncs, la present Llei es divideix en deu articles, que modifiquen diverses disposicions de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, per tal d'adequar la seva terminologia a la del Conveni abans referit; preveure l'accessibilitat de la informació, propaganda, paperetes i col·legis electorals; establir mecanismes idonis per garantir la participació de les persones amb discapacitat durant les jornades electorals; ampliar el termini per sol·licitar la modalitat de vot per dipòsit judicial per correu; i establir la possibilitat de que els ciutadans participin voluntàriament a la composició de les meses electorals. La Llei clou amb tres disposicions finals, que estableixen, respectivament, l'aprovació de les adaptacions reglamentàries necessàries, el termini per a la presentació del projecte de consolidació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, i l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

#### **MOTIVACIÓ:**

En concordança amb les esmenes proposades a continuació.

#### **Esmena 6 De modificació**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (1)*

EXPOSICIÓ MOTIUS?

#### **MOTIVACIÓ**

En el cas que calgui una adaptació de l'exposició de motius, en coherència amb el resultat dels treballs en comissió.

#### **Esmena 7 D'addició**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (2)*

Es proposa la inclusió d'un nou article 1 a l'inici de la Proposició de Llei, amb el següent redactat:

**“Article 1. Modificació de la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 1 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

Es modifica la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 1 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, que queda redactada de la manera següent:

“Article 1. Dret de sufragi

[...]

3. No tenen dret de sufragi:

[...]

b) Les persones amb la capacitat modificada judicialment en virtut de sentència ferma, sempre que en aquesta es declari expressament la incapacitat per a l'exercici del dret de sufragi.”

**MOTIVACIÓ:**

Als efectes d'adequar la terminologia de la Llei a la del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006.

**Esmena 8** **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (2)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 4 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. Es modifica l'article 4 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

*Article 4. Registre electoral*

1. El registre electoral ha de contenir el nom i els cognoms de cada elector, la data i el lloc de naixement, el domicili i el seu número ~~de passaport~~ **d'identificació**, així com el col·legi electoral i la mesa on li correspondria votar.

2. El registre que conté les dades electorals es conserva als arxius del comú.”

**MOTIVACIÓ**

Per tal d'adaptar la nomenclatura a la terminologia vigent.

Aquesta esmena s'incorpora a proposta del Govern, recollida en el seu criteri relatiu a la present Proposició de llei.

**Esmena 9** **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (3)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 10 de la Llei qualificada de règim

electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. Es modifica l'article 10 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

*Article 10. Correcció i impugnació d'una inclusió a les llistes*

1. La persona que es consideri amb dret a votar i no sigui inscrita en la llista provisional d'electors, pot demanar la seva inscripció al comú dins el termini de 15 dies ~~naturals~~ **hàbils** des de la publicació, havent de formular aquesta petició per escrit i aportant la documentació que cregui oportuna.

(...)”

**MOTIVACIÓ**

Per donar un termini més ampli a l'elector.

**Esmena 10** **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (4)*

Es proposa l'addició d'un nou article 15 bis a la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“ Article X. S'afegeix un nou article 15.bis a la Llei qualificada del règim electoral i de referèndum**

*Article 15 bis. Participació equilibrada de dones i homes*

Les candidatures a eleccions generals i a eleccions comunals han de tenir una composició equilibrada de dones i homes, de manera que en el conjunt de la llista les persones candidates de cadascun dels sexes suposin com a mínim el 40%. Quan el nombre de llocs a cobrir sigui inferior a cinc, la proporció de dones i homes procurarà el major equilibri numèric possible. A les llistes de persones suplents, s'aplicaran les regles anteriors”.

**MOTIVACIÓ**

D'acord amb la modificació que proposa l'esborrany del proper Projecte de Llei per a la igualtat efectiva entre dones i homes.

**Esmena 11** **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (5)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 22 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. Es modifica l'article 22 de la Llei qualificada del règim electoral i de referèndum***“Article 22 Presentació de les candidatures*

1. L'imprès de presentació de candidatures serà un document oficial facilitat pel Govern en el que ha de constar el nom de la candidatura, el nom dels candidats i el seu número de ~~passaport~~ **d'identificació**. La presentació s'ha de fer personalment per dos, com a mínim, dels signants de la candidatura, que assumiran la representació legal d'aquesta a tots els efectes, i que certificaran, per declaració jurada o per promesa, que totes les firmes dels presentadors són verídiques, sota la seva responsabilitat. Les firmes il·legibles hauran de reproduir-se, a sota de cada una, amb caràcters de lletra llegibles.

(...)”.

**MOTIVACIÓ**

Per tal d'adaptar la nomenclatura a la terminologia vigent, aquesta esmena s'incorpora a proposta del Govern, recollida en el seu criteri relatiu a la present Proposició de llei.

**Esmena 12****D'addició***Grup parlamentari Socialdemòcrata (6)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 23 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. Es modifica l'article 23 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum***Article 23 Verificació, proclamació i publicació de les candidatures*

1. Si en l'acte de verificació s'observés l'existència d'errors ~~esmenables~~ en la composició o la presentació d'alguna o d'algunes de les candidatures, s'ha de comunicar de forma immediata aquesta circumstància als seus representants legals, per a la seva rectificació fins a les 17 hores ~~del mateix dia~~ **del cinquè dia hàbil a comptar de la data de publicació de la convocatòria de les eleccions.**

(...)”

**MOTIVACIÓ**

En primer lloc, indicar el caràcter d'esmenable d'un error infereix que n'hi ha de no

esmenables i, no se n'observen d'errors descrits com no esmenables.

D'altra banda, no resulta lògic que si una candidatura no esgota el termini màxim de presentació, no disposi del mateix termini total que una que sí ho fa.

**Esmena 13****D'addició***Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (3)*

Es proposa la inclusió d'un nou article X 2, amb el següent redactat:

**“Article X 2. Modificació de l'article 25 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

Es modifica l'article 25 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, que queda redactat de la manera següent:

“Article 25. Substitució d'un candidat per sentència, defunció o modificació judicial de la capacitat

Donat el cas que algun candidat perdés el dret a presentar-se per sentència ferma comunicada al cap de Govern o als cònsols, segons correspongui, per defunció o per modificació judicial de la capacitat mitjançant sentència ferma, per tot el dia anterior al fixat per a les eleccions, serà reemplaçat en les votacions pel següent candidat en les llistes, sense necessitat de modificació de les paperetes.”

**MOTIVACIÓ:**

Als efectes d'adequar la terminologia de la Llei a la del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat fet a Nova York el 13 de desembre del 2006.

**Esmena 14****D'addició***Grup parlamentari Socialdemòcrata (7)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 25 de la Llei qualificada del règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. Es modifica l'article 25 de la Llei qualificada del règim electoral i de referèndum***Article 25 Substitució d'un candidat per sentència, defunció o incapacitat*

Donat el cas que algun candidat perdés el dret a presentar-se per sentència ferma comunicada al cap de Govern o als cònsols, segons correspongui, per defunció o per

incapacitat, ~~per tot el dia anterior al~~ **dins el període comprès entre la validació de la candidatura i el dia** fixat per a les eleccions, serà reemplaçat en les votacions pel següent candidat en les llistes, sense necessitat de modificació de les paperetes.”

### MOTIVACIÓ

Per millorar la redacció ja que de la inclusió de l'article "e" del redactat original es podria desprendre que l'article aplica tan sols durant el dia immediatament anterior a les eleccions, enlloc d'estendre's durant tot el temps que passa des de la impressió de les paperetes.

### Esmena 15

### D'addició

#### Grup parlamentari Socialdemòcrata (8)

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 27 de la Llei qualificada del règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

#### **“Article X. Es modifica l'article 27 de la Llei qualificada del règim electoral i de referèndum**

##### *Article 27 Funcions i composició de la Junta Electoral*

1. La Junta Electoral vetlla pel bon funcionament del procés electoral en general, en tots els referèndums i eleccions del país, ja siguin generals o comunals, garantint la seva objectivitat i la igualtat d'oportunitats de totes les candidatures o alternatives. El Consell General haurà de facilitar-li els mitjans necessaris per al desenvolupament de les seves funcions, inclosos els locals en què hagi de reunir-se, l'assistència d'experts o tècnics i les dietes i gratificacions dels seus vocals.

2. La Junta Electoral es compon de sis vocals. Tres d'ells han de ser batlles de la Batllia d'Andorra, designats per sorteig pel Consell Superior de la Justícia.

Els tres vocals restants han de ser juristes o experts, designats per la Sindicatura a proposta conjunta dels grups parlamentaris i consellers generals no adscrits. També s'han de designar, en cada cas i de la mateixa forma, els respectius vocals suplents, que han de ser uns altres tres batlles i uns altres tres juristes o experts.

**3. Són causes d'abstenció i recusació dels membres de la Junta Electoral les que es determinin en el Reglament d'organització i funcionament de la Junta Electoral.**

3 4. Els vocals titulars i suplents de la Junta Electoral seran escollits:

a) els designats pels consellers generals, dins els noranta dies **naturals** següents a la primera sessió de cada legislatura, havent de ser comunicada acte seguit per la Sindicatura la designació al Consell Superior de la Justícia.

b) els designats pel Consell Superior de la Justícia, en la primera sessió que es desenvolupi després de rebre la comunicació de la Sindicatura a què es refereix la lletra anterior.

**4-5. Quan no hagin estat designats els vocals per part dels consellers generals, en el termini indicat en l'apartat anterior, els nomena** la Sindicatura ~~haurà de nomenar els vocals dels consellers generals quan no hagin estat designats en el termini de l'apartat anterior,~~ **en un termini màxim de 30 dies naturals, i ho farà,** després d'oïts els grups parlamentaris i consellers generals no adscrits, en atenció a llur respectiva representació.

5 6. Totes les designacions seran comunicades al secretari general del Consell General, que convocarà els vocals per a la presa de possessió i constitució de la Junta Electoral dins del mes següent.

6 7. Les designacions mantindran tots els seus efectes al llarg de la legislatura i fins que no n'hi hagi de noves. El mateix dia de cada convocatòria d'eleccions generals o comunals o consulta en referèndum, el secretari general del Consell General convocarà els vocals designats perquè entri en funcionament la Junta Electoral, en relació amb el respectiu procés electoral, dintre dels cinc dies següents.

~~7 8. El Consell Superior de la Justícia designa el president i vicepresident de la Junta Electoral d'entre els batlles nomenats per aquella institució com a vocals de la Junta.~~ **Són president i vicepresident de la Junta Electoral els membres nomenats pel Consell Superior de la Justícia que gaudeixen, respectivament, de major nombre de mandats a la Junta Electoral. En cas que dos o més membres tinguin la mateixa antiguitat, l'elecció s'efectua per sorteig.** Qui presideixi té vot de qualitat en cas d'empat. La Junta quedarà vàlidament constituïda amb l'assistència almenys de quatre vocals, havent de ser dos d'ells batlles. És convocada per qui la presideixi, per pròpia iniciativa o a petició de dos vocals, en la forma que exigeixi la urgència de la convocatòria.

8–9. El secretari de la Junta Electoral és el secretari general del Consell General, que participa amb veu i sense vot en les deliberacions. Li correspon, en particular, vetllar per la immediata entrada en funcions de la Junta un cop convocat cadascun dels processos electorals.”

### MOTIVACIÓ

Per seguretat jurídica, s'inclou un nou apartat 3, renumerant els següents, per tal de positivament en la LQRER les causes o motius de recusació o abstenció dels membres de la JE, regulades fins ara via reglament.

Es modifica l'antic apartat 3.a), explicitant el règim en dies naturals del termini que s'indica.

Es fixa un termini per a l'antic apartat 4 per a evitar retards indeguts.

S'introdueix el criteri de senioritat/experiència per a assignar la presidència i vicepresidència de la JE.

### Esmena 16

### D'addició

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (9)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 28 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. Es modifica l'article 28 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

*Article 28 Competències de la Junta Electoral*

1. Correspon a la Junta Electoral:

a) Formular als poders públics o als mitjans de comunicació, ja sia a instància d'una part interessada o d'ofici, totes les observacions que cregui necessàries sobre el desenvolupament del procés electoral.

b) Resoldre qualsevol queixa o consulta interposada per persona interessada sobre el desenvolupament del procés electoral i que estigui relacionada amb les competències concretes de la Junta Electoral.

c) Dictar, quan ho cregui necessari, disposicions de caràcter general.

**d) Exercir la potestat sancionadora d'acord amb les disposicions que es regulen a tal efecte en aquesta llei.**

d e) Traslladar al Ministeri Fiscal les conductes que puguin ser constitutives de delictes.

e f) Qualsevol altra competència que se li atribueixi per llei.

2. Estan legitimats per formular les consultes, queixes o recursos a la Junta Electoral que es regulen en la present Llei els poders públics, candidatures o els seus candidats o apoderats, administradors electorals, titulars o directors dels mitjans de comunicació i electors que en cada cas posseeixin un interès legitimador suficient, que serà apreciat amb caràcter prioritari per la pròpia Junta.

3. La Junta Electoral adoptarà els seus acords, **per majoria absoluta**, en forma de recomanació, resolució o disposició de caràcter general, els quals es publicaran al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra. Els acords seran motivats en la mesura necessària.

Les resolucions i disposicions seran de compliment obligatori per tots els poders públics i ciutadans i esdevindran immediatament executives, podent adoptar la Junta totes les mesures provisionals que siguin necessàries en cas d'urgència.

4. Tots els dies i hores són hàbils per a les actuacions de la Junta Electoral, que comunicarà i notificarà els seus acords pel mitjà que cregui més convenient, inclòs el telefònic. Les consultes, queixes o recursos dels interessats s'han de formular per escrit en paper comú, **o en format electrònic, d'acord amb les disposicions del Codi de l'Administració relatives a la signatura digital**, sense ser necessària l'actuació d'un advocat. La Junta pot refusar motivadament l'admissió de les que siguin extemporànies, notòriament infundades o poc raonades o vinguin formulades per qui no posseeixi manifestament interès.

5. Pel que fa a altres aspectes de funcionament de la Junta Electoral, aquesta es regirà per les disposicions de caràcter general que ella mateixa acordi, que seran publicades en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra i regiran mentre no siguin modificades per la mateixa o per juntes posteriors.

6. Contra les disposicions i resolucions de la Junta Electoral es pot interposar recurs davant de la Sala administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el termini de les vint-i-quatre hores següents a la notificació de la resolució de la Junta Electoral. El mateix dia de la interposició del recurs, la Sala donarà trasllat a les parts intervinents en el procediment i al Ministeri Fiscal, perquè en el termini de vint-i-quatre hores formulin les al·legacions que estimin pertinents. El Tribunal Superior resoldrà en el termini de quaranta-vuit hores,



entenent-se complerts a tots els efectes els requisits de la Constitució.”

### **MOTIVACIÓ**

S'inclou la potestat sancionadora de la JE definida en l'article 31.5.

Es concreta el règim d'adopció d'acords de la JE.

Es possibilita la comunicació amb la JE per correu electrònic de conformitat, d'una banda, amb el projecte de transformació digital de l'administració i, de l'altra, amb la voluntat de millorar l'accessibilitat dels ciutadans a l'Administració.

discapacitat sobre l'exercici dels seus drets electorals.

[...].”

### **MOTIVACIÓ:**

Tal i com es preveu a la lletra f) de l'article 3 i als articles 9 i 29 del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006, es considera necessari preveure la difusió d'informació detallada i accessible adreçada a l'electoral amb discapacitat, sobre l'exercici dels seus drets, per tal d'assegurar l'accés, en condicions d'igualtat, a la informació electoral de caràcter institucional.

### **Esmena 17**

### **D'addició**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (4)*

Es proposa la inclusió d'un nou article 3 a la Proposició de Llei, amb el següent redactat:

**“Article 3. Adició d'un segon paràgraf a l'apartat 2 de l'article 30 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

S'addiciona un segon paràgraf a l'apartat 2 de l'article 30 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, apartat que queda redactat com segueix:

“Article 30. Habilitació de mitjans per a la campanya electoral i professions de fe

[...]

2. El Govern, amb antelació suficient, farà arribar a tots els electors al domicili que consti a les llistes electorals, fins i tot els residents a l'estranger i aquells que hagin sol·licitat el vot per dipòsit judicial per correu, un sobre que contindrà les professions de fe de les diverses candidatures. Totes tindran un mateix tractament en la documentació inclosa i en la seva presentació. La documentació que s'envii als electors residents a l'estranger contindrà, a més, informació en relació al vot judicial per correu.

La informació electoral institucional assegurarà l'accés en condicions d'igualtat a tots els electors. Les persones amb discapacitat que ho sol·licitin almenys amb deu dies hàbils d'antelació a la data fixada per a les eleccions se'ls trametrà la informació que sol·licitin, que podrà ser en *Braille*, lletra ampliada, lectura fàcil, llengua de signes, o en suport sonor o electrònic. Així mateix, les campanyes institucionals facilitaran informació detallada i accessible adreçada a l'electorat amb

### **Esmena 18**

### **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (10)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 30 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. Es modifica l'article 30 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

*Article 30 Habilitació de mitjans per a la campanya electoral i professions de fe*

1. El Govern habilitarà els mitjans personals, materials i econòmics necessaris per al correcte desenvolupament de la campanya electoral i de les eleccions, sense perjudici de les competències legals dels comuns.

2. El Govern, amb antelació suficient, farà arribar a tots els electors al domicili que consti a les llistes electorals, fins i tot els residents a l'estranger i aquells que hagin sol·licitat el vot per dipòsit judicial per correu, un sobre que contindrà les professions de fe de les diverses candidatures. Totes tindran un mateix tractament en la documentació inclosa i en la seva presentació. La documentació que s'envii als electors residents a l'estranger contindrà, a més, informació en relació al vot judicial per correu **i al vot electrònic.**

3. La Junta Electoral resoldrà en el termini de dos dies els recursos que els interessats puguin interposar en el termini de quaranta-vuit hores contra les decisions del Govern i dels comuns en les matèries regulades en aquest article, previ informe d'aquells, si el realitzessin.”

### **MOTIVACIÓ**

En coherència amb la introducció del vot electrònic.

**Esmena 19****D'addició**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (5)*

Es proposa la inclusió d'un nou article 4 a la Proposició de Llei, amb el següent redactat:

**“Article 4. Es modifica l'apartat 2 de l'article 31 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

Es modifica l'apartat 2 de l'article 31 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, apartat que queda redactat com segueix:

“Article 31. Propaganda electoral als mitjans de comunicació

[...]

2. Els directors dels mitjans de comunicació públics fixaran la durada dels espais de ràdio i televisió públiques que corresponen a les diverses candidatures. També podran oferir l'emissió de debats o entrevistes amb les diverses candidatures. En tot cas, les decisions que adoptin els directors dels mitjans de comunicació públics en les matèries a què es refereix el present apartat hauran de ser íntegrament comunicades als representants de les candidatures.

La propaganda electoral que s'efectuï en els mitjans de comunicació públics serà el màxim accessible per a tothom. A aquests efectes, els directors dels mitjans de comunicació públics hauran de fixar quins programes i informacions electorals seran accessibles per a les persones amb discapacitat, per mitjà de *Braille*, lletra ampliada, lectura fàcil, llengua de signes, o a través de suport sonor o electrònic, segons correspongui.

Així mateix, es promourà l'accessibilitat dels programes, propaganda i informacions electorals entre els partits polítics i les candidatures, a través dels mitjans referits al paràgraf anterior.

[...].”

**MOTIVACIÓ:**

Tal i com preveu l'apartat i) de la lletra a) de l'article 29 del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006, es considera necessari preveure mecanismes que assegurin l'accessibilitat de la propaganda electoral, als efectes de garantir la participació en la vida política de les persones amb discapacitat.

**Esmena 20****D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (11)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 31 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

“Article X. Es modifica l'article 31 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum

*Article 31. Propaganda electoral als mitjans de comunicació*

1. En els mitjans de comunicació públics, les diverses candidatures disposaran d'uns espais gratuïts de la mateixa durada per exposar els seus programes i demanar el vot. En qualsevol cas, el temps atorgat en les eleccions generals a les candidatures parroquials no serà superior a un terç del temps atorgat a les candidatures nacionals. En les eleccions comunals, cada candidatura ha de disposar d'un temps d'igual durada.

2. Els directors dels mitjans de comunicació públics fixaran la durada dels espais de ràdio i televisió públiques que corresponen a les diverses candidatures. També podran oferir l'emissió de debats, entrevistes o altres, amb les diverses candidatures.

**En els debats vinculats a les candidatures d'àmbit nacional, el temps total de l'emissió es repartirà a parts iguals entre les formacions que hagin obtingut representació en la convocatòria immediatament anterior de les mateixes eleccions. En el cas de les entrevistes, totes les candidatures que hagin obtingut representació en la convocatòria immediatament anterior de les mateixes eleccions, disposen del mateix temps, a parts iguals. Als efectes d'aquesta disposició s'entèn com a candidatures que “hagin obtingut representació en la convocatòria immediatament anterior de les mateixes eleccions”, tant les formacions que concorrin sota les mateixes sigles i format, com aquelles que hagin variat les sigles o concorrin en aliances que integrin, total o parcialment, candidatures que hagin obtingut representació en la convocatòria immediatament anterior de les mateixes eleccions.**

**La disposició recollida en el paràgraf anterior s'entèn sens perjudici d'altres formats addicionals que es puguin preveure, de forma separada, per integrar**

**la participació d'aquelles candidatures que no hagin obtingut representació en la convocatòria immediatament anterior de les mateixes eleccions.**

En tot cas, les decisions que adoptin els directors dels mitjans de comunicació públics en les matèries a què es refereix el present apartat hauran de ser íntegrament comunicades als representants de les candidatures.

3. La Junta Electoral podrà dictar, si ho creu necessari, les disposicions de caràcter general precises perquè els espais gratuïts i el desenvolupament de debats o entrevistes electorals en els mitjans de comunicació de titularitat pública, així com la publicació en ells d'enquestes electorals pagades amb fons públics, respectin el pluralisme electoral i la neutralitat informativa **atenent, com a únic element diferenciador, al criteri objectiu de la representació obtinguda en la convocatòria immediatament anterior de les mateixes eleccions.**

(...)

6. Queda prohibida la inserció o la difusió en qualsevol mitjà de comunicació d'anuncis i publicitat pagats amb fons públics per a finalitats institucionals, **llevat d'aquelles campanyes que tinguin per finalitat la informació pràctica relativa al propi procediment electoral**, des de la convocatòria electoral fins la finalització de les votacions.”

**MOTIVACIÓ**

Per tal d'introduir criteris que facilitin la fluïdesa en els debats de la circumscripció nacional, que normalment participa de més candidatures, s'introdueix un factor de millora del temps del que disposa la candidatura atenent a la representació obtinguda en la convocatòria immediatament anterior de les mateixes eleccions.

Es possibilita la inclusió d'anuncis i/o publicitat dirigida a informació vinculada al procediment electoral.

**Esmena 21**

**D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (13)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 32 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. Es modifica l'article 32 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

*Article 32. Modalitat de vot*

El vot s'efectua personalment al Col·legi Electoral assignat a l'elector, o per dipòsit judicial a la Batllia **o per mitjans electrònics**. El vot per dipòsit judicial a la Batllia es pot emetre presencialment o per correu.”

**MOTIVACIÓ**

Introduïm la possibilitat de votar electrònicament, que respon a tres motivacions principals:

En la línia de la transformació digital de l'Administració, proposem la introducció del vot electrònic, seguint les directrius de la transformació electrònica de l'Administració iniciades ja en la nostra normativa vigent.

De igual manera, plantegem la introducció del vot electrònic per tal de millorar l'accessibilitat i l'autonomia de les persones amb diversitat funcional en relació amb el seu dret fonamental al sufragi passiu.

Tanmateix creiem que serà un mecanisme que ha de millorar la participació de l'abstencionista tècnic.

**Esmena 22**

**D'addició**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (6)*

Es proposa la inclusió d'un nou article 5 a la Proposició de Llei, amb el següent redactat:

**“Article X. Modificació dels apartats 2 i 3 de l'article 33 bis de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 33 bis de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, que queden redactats de la manera següent:

“Article 33 bis. Vot per dipòsit judicial per correu

[...]

2. Excepcionalment, també poden fer ús d'aquesta modalitat de vot els electors que, tot i no constar inscrits al registre electoral com a residents a l'estranger, acreditin que estan cursant estudis a l'estranger o realitzant temporalment una activitat laboral, professional o esportiva a l'estranger.

3. Per poder fer ús d'aquesta modalitat de vot, els interessats ho han de demanar expressament i, en el cas dels electors a què fa

referència l'apartat 2, hauran d'adjuntar a la seva sol·licitud un certificat lliurat pel centre d'estudis, per l'empresa per la qual es presti serveis a l'estranger o per la federació o entitat que organitzi l'esdeveniment esportiu. La sol·licitud ha d'ésser formulada per escrit o per mitjà del web del comú on consti la inscripció, abans de les 12 hores del quinzè dia hàbil a comptar de la data de publicació de la convocatòria de les eleccions, en els termes que estableixi el reglament.

[...].”

#### MOTIVACIÓ:

D'acord amb el criteri de Govern i als efectes d'ampliar els supòsits en què es pot sol·licitar el vot per dipòsit judicial per correu.

#### **Esmena 23**

#### **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (12)*

Es proposa l'addició d'un nou article, ja sigui al final del capítol IV del Títol I com previ a l'actual article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. S'afegeix un article a la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

*Article X. Jornada de reflexió*

**No es podran realitzar actes propis de campanya electoral així com tampoc de demanda del vot el dia immediatament anterior al dels comicis.”**

#### **MOTIVACIÓ**

Per seguretat jurídica, es positivitza en la Llei la jornada de reflexió.

#### **Article 1**

Es modifica l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

*Article 34. Col·legis electorals*

1. Les eleccions s'efectuen a cada parròquia en els col·legis electorals especialment habilitats i designats pels comuns.
2. En cada col·legi electoral els comuns poden organitzar una o més meses electorals, en les quals es distribueixen els electors per ordre alfabètic per facilitar la votació, amb un màxim de 2.000 electors per col·legi.
3. Els col·legis electorals s'ubiquen en equipaments públics amb l'excepció de les seus ministerials i dels comuns.

4. La presència en els col·legis electorals, amb l'excepció dels integrants de les meses electorals i dels interventors, queda limitada al temps necessari per exercir el dret de vot.

#### **Esmena 24**

#### **De modificació**

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (5)*

Es proposa modificar l'apartat 2 de l'article 1 de la Proposició que modifica l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, suprimint: “amb un màxim de 2000 electors”.

#### **“Article 1**

Es modifica l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

*Article 34. Col·legis electorals*

(...) 2. En cada col·legi electoral els comuns poden organitzar una o més meses electorals, en les quals es distribueixen els electors per ordre alfabètic per facilitar la votació, ~~amb un màxim de 2.000 electors per col·legi.~~ (...)”

#### Motivació:

El fet de limitar les meses electorals a 2000 electors faria sense cap dubte augmentar els costos i la logística tant en materials com en personal durant les conteses electorals.

#### **Esmena 25**

#### **De supressió**

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (6)*

Es proposa suprimir l'apartat 3 de l'article 1 de la Proposició que modifica l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

#### Motivació:

No compartim la voluntat de prohibir que els col·legis electorals no puguin ubicar-se en els comuns. Els comuns són per definició un lloc públic (la casa de tots), gracies a les jornades electorals, els electors poden entrar-hi ja que durant la resta de l'any només hi poden entrar durant les sessions públiques de Comú o bé en el marc d'esdeveniments molt concrets. No permetre ubicar-hi els col·legis electorals, no només en limita la visita als ciutadans sinó que també trencaria una tradició molt arrelada com és a gran part de les parròquies d'Andorra, anar a votar a casa Comuna.

**Esmena 26** **De modificació**

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (7)*

Es proposa modificar l'apartat 4 de l'article 1 de la Proposició que modifica l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, com segueix:

**“Article 1**

Es modifica l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

Article 34. Col·legis electorals

(...)

4. La presència en els col·legis electorals, amb l'excepció dels integrants de les meses electorals i dels interventors, **i de les persones autoritzades i acreditades per cada Comú** queda limitada al temps necessari per exercir el dret de vot.”

**Motivació:**

Durant les jornades electorals, els membres de les meses electorals i els interventors no són els únics agents que desenvolupen tasques en el col·legi. Entre altres, hi ha personal que obra i tanca els aïlladors, que organitza les cues, que dona suport informàtic o administratiu, entre altres.

votació.”, amb un màxim de 2.000 electors per col·legi.

~~3. Els col·legis electorals s'ubiquen en equipaments públics amb l'excepció de les seus ministerials i dels comuns.~~

~~4. La presència en els col·legis electorals, amb l'excepció dels integrants de les meses electorals i dels interventors, queda limitada al temps necessari per exercir el dret de vot.~~

**MOTIVACIÓ:**

D'una banda, als efectes d'establir l'obligatorietat de que els col·legis electorals siguin accessibles, de conformitat amb el Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006.

D'altra banda, no es considera necessari modificar l'article relatiu als col·legis electorals, tenint en compte que la regulació continguda al respecte a la Proposició de Llei no pren en consideració els possibles costos i dificultats logístiques que comportaria la nova regulació per als comuns. Tampoc es considera oportú limitar la lliure designació d'espais de celebració per part dels comuns, ni especificar-ne excepcions, ni fixar-ne la quota per interval poblacional, modificació que, a més, requeriria d'un ampli consens, ja que afecta una matèria electoral.

**Esmena 27** **De modificació**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (7)*

Es proposa la modificació de l'article 1 de la Proposició de Llei, que passa a enumerar-se com a 6 en mèrits de les esmenes anteriors, amb el següent redactat:

**“Article 1 6. Modificació de l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

Es modifica l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, **que queda redactat de la manera següent:**

“Article 34

*Col·legis electorals*

1. Les eleccions s'efectuen a cada parròquia en els col·legis electorals especialment habilitats i **accessibles, que siguin** designats pels comuns.

2. En cada col·legi electoral els comuns poden organitzar una o més meses electorals, en les quals es ~~distribueixen~~ **distribuïran** els electors per ordre alfabètic per facilitar la

**Esmena 28** **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (14)*

Es proposa l'addició d'un nou article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“Article X. S'afegeix un article 34.bis a la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

**Article 34bis. *Vot electrònic***

1. El Govern ha d'habilitar solucions per tal que els electors puguin exercir el seu dret de vot de manera anticipada, a través de mitjans electrònics i telemàtics.

2. El dret a participar de manera electrònica s'haurà de garantir en qualsevol dels processos electorals als que resulta d'aplicació aquesta llei, excepte que per limitacions de la tecnologia no es pugui garantir en un procés electoral en concret el compliment de les garanties del vot electrònic, raó que el Govern ha de justificar

motivadament en el moment de la convocatòria.

3. Els vots per mitjans electrònics es podran emetre durant un termini ininterromput, entre el primer dia de la campanya electoral i les 13 hores del dia anterior a la celebració de les votacions. no inferior a 72 hores ni superior a 144 hores, que finalitzarà el dia anterior a la celebració de la votació presencial, a l'hora que es determini reglamentàriament.

4. Tots els electors que constin a les llistes electorals tindran l'opció de participar per mitjans electrònics, sense necessitat de sol·licitar-ho prèviament.

5. L'elector que hagi exercit vàlidament el seu dret de sufragi actiu per mitjans electrònics, no serà admès a votar en el dia de la jornada presencial.”

#### MOTIVACIÓ

En aquest article s'estableixen les disposicions comunes del vot electrònic.

#### Esmena 29

#### D'addició

##### *Grup parlamentari Socialdemòcrata (15)*

Es proposa l'addició d'un nou article 34 ter de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“ Article X. S'afegeix un article 34 ter a la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

##### *Article 34 ter Garanties del vot electrònic*

1. El sistema informàtic que es desplegui per permetre la participació per mitjans electrònics haurà de garantir:

a) La llibertat de vot, de manera que s'exclouï qualsevol coerció a l'elector en el moment de votar que pugui afectar de manera determinant l'orientació del seu vot.

b) El caràcter secret del vot i la garantia de privadesa total de l'elector. El procediment de vot electrònic no permet identificar una relació entre l'elector i el sentit del seu vot.

c) La identificació plena i fefaent de l'elector.

d) La integritat i la inalterabilitat qualitativa i quantitativa del vot. El procediment de vot electrònic garanteix que la voluntat expressada per l'elector és autèntica, inequívoca i que no ha estat

alterada ni qualitativament ni quantitativament.

e) La unicitat del vot. Malgrat el sistema pugui admetre l'emissió de més d'un vot per part d'un mateix elector i circumscripció, es garanteix que només es tindrà en compte el darrer vot emès i s'elimina tota possibilitat de duplicitat o multiplicitat de vot per part d'una mateixa persona.

f) La seguretat en totes les fases del procediment del vot electrònic. La seguretat tècnica dels procediments de transmissió i emmagatzematge de la informació, amb mesures que garanteixin la traçabilitat i mesures contra addicions, sostraccions, manipulacions, suplantacions o tergiversacions del procediment de vot.

g) La igualtat de tracte entre els candidats.

h) L'autenticació robusta dels electors, basada en certificats digitals homologats.

i) La transparència i l'objectivitat en el procediment de vot electrònic i en l'escrutini.

j) La confidencialitat de la informació recollida durant el procés de vot electrònic. Cap persona podrà conèixer cap dada sobre els vots emesos electrònicament, tret del percentatge de participació, fins a la data de tancament dels col·legis electorals i l'inici de l'escrutini.

k) La verificabilitat global i individual del procediment de vot. En particular, l'elector rebrà un comprovant de l'emissió del seu vot, que podrà ser contrastat per verificar que el vot ha estat inclòs en el recompte, sense que del rebut es pugui deduir cap informació sobre la identitat de l'elector ni el sentit del seu vot.

l) L'auditabilitat del procediment de vot. El procediment del vot electrònic és auditable mitjançant eines estàndard amb la finalitat de comprovar que tot el procés de votació és correcte.

2. En cada procés electoral es constituirà una mesa electoral electrònica, que serà responsable de resoldre les qüestions que puguin sorgir al voltant de l'exercici del sufragi per mitjans electrònics, així com de la custòdia dels instruments tecnològics necessaris per garantir la seguretat del vot electrònic. La composició de la mesa electoral electrònica s'ha de determinar reglamentàriament, garantint la

**representació dels diferents actors involucrats en el procés electoral.**

**3. L'òrgan convocant del procediment electoral ha de designar un auditor independent, que ha de supervisar el funcionament del sistema de vot electrònic i el compliment de les garanties establertes en aquest article, assessorant a la mesa electoral electrònica en l'exercici de les seves funcions. Se li podran assignar també tasques d'auditoria sobre la resta d'aspectes del procés electoral."**

#### **MOTIVACIÓ**

Considerem que s'han d'establir per llei les garanties que han d'assegurar la qualitat democràtica del vot per mitjans electrònics o telemàtics.

#### **Esmena 30**

#### **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (16)*

Es proposa l'addició d'un nou article 34 quarter de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**"Article X. S'afegeix un nou article 34 quarter a la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

*Article 34 ter Identitat electrònica*

Per tal d'acreditar la seva identitat de manera fefaent, els electors que desitgin participar en el procés electoral per mitjans electrònics han de fer servir un certificat electrònic qualificat de signatura electrònica, tal com el defineix l'article 6 de la Llei 35/2014, de 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, emès per un prestador de serveis de confiança electrònica acreditat per l'Oficina de Serveis de Confiança Electrònica del Principat d'Andorra."

#### **MOTIVACIÓ**

Es tracta d'adaptar la normativa del vot electrònic a la ja vigent de serveis de confiança electrònica, per tal que la identitat de l'elector que exerceix el seu vot de forma electrònica ho faci conforme un prestador de serveis de confiança electrònica acreditat al país.

#### **Esmena 31**

#### **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (17)*

Es proposa l'addició d'un nou article 34 quinquies de la Llei qualificada de règim

electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**"Article X. S'afegeix un nou article 34. quinquies a la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

*Article 34 quinquies Plataforma de gestió del vot electrònic*

**1. L'òrgan convocant del procediment electoral ha de licitar, per el procediment de contractació pública que resulti d'aplicació, la contractació d'un prestador de serveis que ofereixi una plataforma de gestió del vot per mitjans electrònics.**

**2. La plataforma de vot electrònic podrà ser contractada per un únic procés electoral, o per un termini de prestació de servei que mai podrà excedir els 4 anys naturals."**

#### **MOTIVACIÓ**

Compte tingut el baix cost de l'externalització puntual del servei, defensem la contractació externa d'un prestador de serveis independent, que ofereixi una plataforma de gestió del vot per mitjans electrònics; opció més econòmica i amb més garantia de neutralitat que la de desenvolupar una plataforma pròpia.

#### **Esmena 32**

#### **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (18)*

Es proposa l'addició d'un nou article 34 sixties de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**Article X. S'afegeix un nou article 34 sixties a la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

*"Article 34 quinquies Recompte del vot electrònic*

**1. Un cop tancats els col·legis electorals i iniciat l'escrutini dels vots presencials, la mesa electoral electrònica ha d'ordenar el recompte dels vots electrònics. El resultat d'aquest recompte ha d'expressar per separat els vots corresponents a electors pertanyents a cadascuna de les circumscripcions.**

**2. El resultat del recompte del vot electrònic s'ha de consolidar amb el recompte dels vots presencials per produir els resultats finals de cadascuna de les meses electorals."**

#### **MOTIVACIÓ**

Per seguretat jurídica i qualitat democràtica, entenem que les disposicions relatives al recompte han d'estar contingudes en aquesta llei.

## Article 2

Es modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

### Article 36. *Meses electorals*

1. A cada col·legi electoral es constituïran les meses corresponents, formades com a mínim per un president i 4 vocals designats mitjançant sorteig públic segons s'estableixi reglamentàriament. Les persones que figurin inscrites en les candidatures no poden formar part de les meses electorals.

2. Cadascun dels grups d'electors que hagin presentat una candidatura pot designar un interventor titular i un interventor suplent per mesa electoral. La designació ha de ser comunicada als comuns pels representants legals de la candidatura com a màxim el dia hàbil anterior a la jornada electoral.

## Esmena 33

### De supressió

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (8)*

Es proposa suprimir el punt 1er l'apartat 1 de l'article 2 que de la Proposició que modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

#### Motivació:

No compartim que tots els membres de la mesa electoral siguin triats per sorteig. Entenem que han de seguir "formades com a mínim per dos membres del comú i pels interventors", i "presidides pels membres del comú per ordre protocol·lari."

## Esmena 34

### D'addició

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (9)*

Es proposa el següent redactat com a apartat 1 de l'article 2 de la Proposició que modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

#### **"Article 2**

Es modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

### Article 36. *Meses electorals*

1. A cada col·legi electoral es constituïran les meses corresponents, formades com a mínim

per dos membres del comú i pels interventors. Les meses seran presidides pels membres del comú per ordre protocol·lari. Les persones que figurin inscrites en les candidatures no poden formar part de les meses electorals. Tanmateix, en el supòsit que la totalitat dels membres del comú siguin candidats, la Junta Electoral procedirà per sorteig a la designació dels dos membres del comú que han de formar part de la mesa, exclosos els cònsols major i menor i els dos caps de llista de cada candidatura. Els electors que vulguin participar en les meses electorals, podran participar-hi designats mitjançant sorteig públic segons s'estableixi l'apartat 3 del present article. El nombre d'electors voluntaris triats per sorteig que podran participar en cada mesa electoral quedarà determinat per cada Comú i serà d'un mínim d'una persona, i d'un nombre màxim que determinarà cada Comú sempre que hi hagi candidats per participar a dit sorteig. (...)”

#### Motivació:

Creiem que la composició actual de les meses electorals ja és més que garantista pel que fa a transparència i compliment de la Llei. A més a més, creiem que la participació "d'electors voluntaris" a les meses electorals no pot fer més que enriquir el procés electoral sempre que aquesta participació sigui voluntària.

## Esmena 35

### D'addició

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (10)*

Es proposa afegir un apartat 3 a l'article 2 de la Proposició que modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, amb el següent redactat:

#### **"Article 2**

Es modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

### Article 36. *Meses electorals*

(...)

3. L'endemà del dia de la proclamació de les llistes electorals, tots els ciutadans amb dret a vot podran dipositar en un sobre tancat al departament de tràmits del Comú en el qual estiguin inscrits en el cens electoral, la seva candidatura al sorteig. A l'interior del sobre hauran d'identificar-se en un document com a candidats a membres d'una mesa electoral de la parròquia en qüestió, signar la seva candidatura i acompanyar aquest document d'una fotocopia del passaport. El personal de tràmits haurà de registrar l'entrada del sobre i



trametre'l a la secretaria general, per que en pugui acreditar la candidatura.

El sorteig del que en sortiran escollits els ciutadans que podran participar voluntàriament a les meses electorals es celebrarà, el dimarts anterior a la celebració de les eleccions, en presència del/la secretari/a general del Comú i del Cònsol Major o menor. La resta de membres de la corporació que ho considerin oportú també hi podran participar.”

#### Motivació:

Entenem que al ser una Llei Qualificada, és aquí on s'ha de reglamentar i parametritzar el sorteig d'aquests membres de la mesa electoral.

### **Esmena 36**

### **D'addició**

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (11)*

Es proposa afegir un apartat 4 a l'article 2 de la Proposició de llei que modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, amb el següent redactat:

#### **“Article 2**

Es modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

Article 36. *Meses electorals*

(...)

4. Un cop nomenats, tots els membres de la mesa electoral, abans de desenvolupar la seva tasca en el marc de la contesa electoral, hauran de jurar o prometre el compliment de la constitució. Aquest procediment el faran tots els membres de la mesa a excepció dels que ho hagin fet amb anterioritat com a requisit del seu càrrec.”

#### Motivació:

El fet d'acomplir l'acte de jurar o prometre la constitució, donarà serietat i garanties morals i legals tant a les persones que participin en les meses electorals com a tot el procés de votació i conseqüent recompte de vots.

### **Esmena 37**

### **De modificació**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (8)*

Es proposa la modificació de l'article 2 de la Proposició de Llei, que passa a enumerar-se com a 7 en mèrits de les esmenes anteriors, amb el següent redactat:

#### **“Article X. Modificació de l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

Es modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, **que queda redactat de la manera següent:**

#### *Article 36. Meses electorals*

~~1. A cada col·legi electoral es constituïran les meses corresponents, formades com a mínim per un president i 4 vocals designats mitjançant sorteig públic segons s'estableixi reglamentàriament. Les persones que figurin inscrites en les candidatures no poden formar part de les meses electorals.~~

~~2. Cadascun dels grups d'electors que hagin presentat una candidatura pot designar un interventor titular i un interventor suplent per mesa electoral. La designació ha de ser comunicada als comuns pels representants legals de la candidatura com a màxim el dia hàbil anterior a la jornada electoral.~~

#### **“Article 36**

#### *Meses electorals*

1. A cada col·legi electoral es constituïran les meses corresponents, formades com a mínim per dos membres del comú i pels interventors. Les meses seran presidides pels membres del comú per ordre protocol·lari. Les persones que figurin inscrites en les candidatures no poden formar part de les meses electorals.

Tanmateix, en el supòsit que la totalitat dels membres del comú siguin candidats, la Junta Electoral procedirà per sorteig a la designació dels dos membres del comú que han de formar part de la mesa, exclosos els cònsols major i menor i els dos caps de llista de cada candidatura.

2. La composició de la mesa electoral prevista a l'apartat anterior pot ampliar-se a través de la participació de, com a màxim, dues persones inscrites a la llista electoral. A aquests efectes, dins els cinc dies hàbils següents a la publicació de les candidatures, cada comú organitzarà un sorteig entre les persones inscrites a la llista electoral que hagin manifestat per escrit, davant el respectiu comú, la seva voluntat de participar al referit procés.

No podran participar al sorteig previst en aquest apartat les persones que figuren inscrites en les candidatures, ni les persones referides a l'article 16 d'aquesta Llei.

En cas que en el sorteig resulti escollida una persona amb discapacitat, s'hauran de posar a

la seva disposició les ajudes tècniques i de suport adients per garantir el seu dret de participació en les meses electorals en igualtat de condicions.

L'absència, al moment de constitució de la mesa electoral, de totes o d'alguna de les persones elegides al sorteig previst en aquest apartat no obstarà a la seva vàlida constitució.

3. Cadascun dels grups d'electors que hagin presentat una candidatura pot designar un interventor titular i un interventor suplent per mesa electoral.

La designació ha de ser comunicada als comuns pels representants legals de la candidatura com a màxim el dia hàbil anterior a la jornada electoral.”

#### **MOTIVACIÓ:**

No sembla convenient excloure, de la composició de la mesa electoral, els membres dels comuns, atès que es tracta d'una tradició arrelada, que dota de més garanties el procés electoral. Ara bé, sembla adequat preveure la possibilitat de que els electors, de forma voluntària, puguin decidir participar com a membres de les referides meses, als efectes de reforçar la participació ciutadana durant els processos electorals.

#### **Esmena 38**

#### **De modificació**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (19)*

Es proposa la modificació de l'article 2 de la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

#### **“Article 2**

Es modifica l'article 36 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

*Article 36. Meses electorals*

1. A cada col·legi electoral es constituïran les meses corresponents, ~~formades com a mínim per dos membres del comú i pels interventors~~ **formades com a mínim per un president i quatre vocals designats mitjançant sorteig públic, segons s'estableixi reglamentàriament.** Les meses seran presidides pels membres del Comú per ordre protocol·lari. Les persones que figurin inscrites en les candidatures no poden formar part de les meses electorals. Tanmateix, en el supòsit que la totalitat dels membres del comú siguin candidats, la Junta Electoral procedirà per sorteig a la designació dels dos membres del comú que han de formar part de la mesa,

exclosos els cònsols major i menor i els dos caps de llista de cada candidatura.

2. Cadascun dels grups d'electors que hagin presentat una candidatura pot designar un interventor titular i, **com a mínim**, un interventor suplent per mesa electoral. La designació ha de ser comunicada als comuns pels representants legals de la candidatura com a màxim el dia hàbil anterior a la jornada electoral.”

#### **MOTIVACIÓ**

L'apartat 1 es modifica per tal d'adaptar la Proposició de Llei al criteri de Govern.

L'apartat 2 de l'article 36 es modifica per tal d'ampliar la possibilitat de substitució dels interventors durant la jornada electoral.

#### **Esmena 39**

#### **D'addició**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (10)*

Es proposa la inclusió d'un nou article 8, amb el següent redactat:

“Article 8. Modificació de l'article 38 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum

Es modifica l'article 38 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, que queda redactat com segueix:

“Article 38

*Paperetes electorals a disposició dels electors*

A partir del segon dia hàbil anterior a l'inici del vot per dipòsit judicial, les paperetes electorals estaran a disposició dels electors, a cada casa comuna, en les hores habituals de despatx al públic, fins al dia de les eleccions.

Les persones amb discapacitat visual i sordceguesa tenen dret a disposar de les paperetes i sobres electorals en *Braille*, prèvia sol·licitud al Govern amb una antelació mínima de deu hàbils dies abans de la data fixada per a les votacions. Alternativament, el Govern podrà establir altres mecanismes que garanteixin l'accessibilitat del material de vot.”

#### **MOTIVACIÓ:**

Tal i com preveu l'apartat i) de la lletra a) de l'article 29 del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006, convé preveure explícitament el dret dels electors amb discapacitat visual i sordceguesa de disposar de material de vot accessible.

**Esmena 40****D'addició**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (11)*

Es proposa la inclusió d'un nou article 9 de la Proposició de Llei, amb el següent redactat:

*“Article 9. Modificació de l'article 39 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum*

Es modifica l'article 39 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, que queda redactat com segueix:

*“Article 39*

*Cabines aïlladores*

Al local on tindran lloc les votacions hi haurà una o més cabines aïlladores, degudament il·luminades i accessibles, amb una taula o escriptori damunt de la qual hi haurà un nombre suficient de paperetes de cada candidatura proclamada, i d'altres en blanc.”

**MOTIVACIÓ:**

Tal i com preveu l'apartat ii) de la lletra a) de l'article 29 del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006.

**Esmena 41****D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (20)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 39 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“ Article X. Es modifica l'article 39 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

*Article 39. Cabines aïlladores*

Al local on tindran lloc les votacions hi haurà una o més cabines aïlladores, **accessibles també per a les persones amb mobilitat reduïda**, degudament il·luminades, amb una taula o escriptori damunt de la qual hi haurà un nombre suficient de paperetes de cada candidatura proclamada i d'altres en blanc. **Els col·legis electorals disposaran de “kits” de vot accessible per a persones cegues o amb una discapacitat visual reconeguda d'almenys el 30%, que siguin coneixedores del sistema Braille i disponibles sota demanda, en les condicions que es determinin reglamentàriament.**”

**MOTIVACIÓ**

Dues mesures que es preveuen per tal de garantir l'accessibilitat del dret a vot, ja sigui de

les persones amb diversitat funcional com de les persones invidents.

**Esmena 42****D'addició**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (12)*

Es proposa la inclusió d'un nou article 10 a la Proposició de Llei, amb el següent redactat:

**“Article 10. Adició d'uns nous apartats 3 i 4 a l'article 40 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**

S'addicionen uns apartats 3 i 4 a l'article 40 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, que queden redactats com segueix:

*“Article 40*

*Procediment per votar al col·legi electoral*

[...]

3. Per tal de fer efectiu el dret de vot de les persones amb discapacitat amb greus problemes de mobilitat, el Govern i els Comuns facilitaran el desplaçament mitjançant un dispositiu específic de transport adaptat. Les persones concernides hauran de sol·licitar-ho amb una antelació mínima de deu dies hàbils abans de la data fixada per a les votacions.

4. Les persones que tinguin la capacitat modificada judicialment, sense que en la sentència ferma no es declari expressament la incapacitat per a l'exercici del dret de sufragi, quan sigui necessari, podran sol·licitar, amb una antelació mínima de deu dies hàbils abans de la data fixada per a les votacions, a la Junta Electoral, que se'ls permeti que una persona de la seva elecció els presti assistència per votar. En aquests casos, s'establiran les salvaguardes adequades i efectives per impedir els abusos, en els termes establerts a l'apartat 4 de l'article 12 del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat.”

**MOTIVACIÓ:**

Tal i com preveu la lletra a) de l'article 29 del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, és necessari facilitar el transport adaptat per accedir als col·legis electorals.

Tal i com preveu l'apartat iii) de la lletra a) de l'article 29 del mateix Conveni, es necessari regular mecanismes per garantir el dret de sufragi de aquelles persones amb greus dificultats motrius, sensorials o intel·lectuals, de manera que una persona de confiança elegida per la persona amb discapacitat pugui

acompanyar-la i assistir-la durant l'acte de votació.

### Esmena 43

### D'addició

#### Grup parlamentari Socialdemòcrata (21)

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 57 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

*Article 57 Consellers generals elegits en circumscripció parroquial*

1. Seran proclamats consellers generals, elegits en les circumscripcions parroquials, ~~els candidats de la candidatura més votada~~ **dos candidats per cada una de les parròquies.**

~~2. Si en la votació es produís un empat entre dos o més candidatures, el diumenge següent se celebrarà una nova votació entre aquestes candidatures.~~

**2. El primer candidat a proclamar serà el cap de la candidatura més votada, és a dir, el que ocupi la primera posició de la llista d'integrants d'aquella candidatura. Si en la votació es produís un empat entre dos candidatures, seran proclamats els dos caps de llista de les candidatures que empatin. Si en la votació es produís un empat entre tres o més candidatures, en el termini màxim dels set dies naturals següents, s'haurà de celebrar una nova votació, únicament entre els caps de llista de les candidatures que hagin empatat.**

**3. El segon candidat a proclamar serà el candidat que obtingui el major nombre de sufragis d'entre les candidatures que obtinguin almenys el percentatge resultant de dividir entre dos el percentatge obtingut per la llista més votada. Si en la votació es produís un empat entre dos o més candidats, en el termini màxim dels set dies naturals següents, se celebrarà una nova votació únicament entre aquests candidats.**

~~3.~~ **4. Si en la nova votació es produís un altre empat, tan bon punt hagi acabat l'escrutini s'ha d'efectuar un sorteig que consistirà en posar una papereta amb el nom de cada candidatura dintre l'urna, i quedarà elegida la candidatura el nom de la qual surti primer de l'urna.**

L'extracció de la papereta l'ha d'efectuar el president de la mesa electoral amb total imparcialitat."

### MOTIVACIÓ

Malgrat que constitucionalment estem obligats a tenir un sistema electoral paral·lel (la meitat de l'assignació parlamentària es proveeix per un sistema majoritari i l'altra meitat per un sistema proporcional), amb el greuge associat de que el sistema majoritari té en detriment de la proporcionalitat, es cerquen mecanismes per millorar la representativitat de la circumscripció parroquial, d'acord amb les recomanacions de l'Assemblea Parlamentària de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació (OSCE-PA) i amb el projecte d'iniciativa legislativa popular que va mobilitzar un grup de ciutadanes i ciutadans al voltant d'aquesta qüestió.

### Esmena 44

### D'addició

#### Grup parlamentari Socialdemòcrata (22)

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 60 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

*"Article 60 Composició del Consell de Comú*

1. Els consells de comú estaran compostos per entre ~~deu nou~~ **setze** ~~quinze~~ **quinze** consellers de comú, sempre en nombre ~~parell~~ **imparell**.

(...)"

### MOTIVACIÓ

Es proposa, dins el marge d'autonomia dels comuns, que el nombre de consellers de Comú esdevingui imparell, per tal que sigui més fàcil la presa d'acords (per majoria, fugint dels empats), a fi i efecte de millorar la governabilitat de la institució, en la línia proposada pel criteri de Govern.

### Article 3

Es modifica l'article 62 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

#### Article 62. Atribució d'escons

1. Per a l'assignació dels escons integrants del consell de comú s'utilitzarà el sistema proporcional de "resta més elevada", en anàlegs termes als descrits en l'article 58 de la present, adequant-lo al nombre d'escons a repartir.

2. A aquest efecte, a cada candidatura li correspondran tants escons com resulti de dividir el seu nombre de vots pel quocient electoral. Si efectuada aquesta operació no s'haguessin cobert el nombre de càrrecs a proveir, els escons restants s'adjudicarien a aquella o aquelles candidatures que ja tinguessin representació i que tinguessin la resta o restes més elevades, en funció del nombre

de vacants existents. Si es produís empat en l'adjudicació de restes, es resolldria en favor de la candidatura amb més nombre de vots absoluts. Si també en nombre de vots absoluts es produís un empat, es resolldria per sorteig.

3. El quocient electoral es determina dividint el nombre total de vots vàlids pel nombre d'escons del consell de comú a proveir. Si el quocient electoral així obtingut fos un nombre amb decimals, s'ha d'arrodonir al nombre enter superior.

4. La resta és aquella que resulta matemàticament de dividir el nombre total de vots de cadascuna de les candidatures pel quocient electoral. Són els vots sobrers de cada candidatura que no han arribat a la xifra expressada pel quocient electoral

5. Del ple del Consell de Comú, assignat en els termes dels apartats precedents, se n'hauran d'escollir els cònsols per majoria absoluta en primera volta o, en cas de no assolir-se la majoria absoluta, per majoria simple en segona volta de l'elecció.

#### Esmena 45

#### De supressió

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (12)*

Es proposa suprimir l'article 3 de la Proposició de llei que modifica l'article 62 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

#### **Motivació:**

No compartim la voluntat de modificar el sistema electoral de les eleccions comunals. El sistema electoral vigent, que garanteix a la llista guanyadora dels comicis la majoria absoluta del consell de Comú, ha permès combinar estabilitat i alternança en el govern de les corporacions locals. Cal remarcar que els Comuns són institucions eminentment executives, que no tenen potestat legislativa; i, en aquest cas, sembla adequat sacrificar la proporcionalitat per afavorir l'estabilitat i l'eficàcia; en el benentès que tots els sistemes electorals estan subjectes a canvi i a reflexió i que no hi ha cap sistema que maximitzi tots els objectius.

#### Esmena 46

#### De modificació

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (23)*

Es proposa la modificació de l'article 3 de la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

#### Article 3

Es modifica l'article 62 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum:

#### *Article 62. Atribució d'escons*

~~1. Per a l'assignació dels escons integrants del consell de comú s'utilitzarà el sistema proporcional de "resta més elevada", en anàlegs termes als descrits en l'article 58 de la present, adequant-lo al nombre d'escons a repartir.~~

~~2. A aquest efecte, a cada candidatura li correspondran tants escons com resulti de dividir el seu nombre de vots pel quocient electoral. Si efectuada aquesta operació no s'haguessin cobert el nombre de càrrecs a proveir, els escons restants s'adjudicarien a aquella o aquelles candidatures que ja tinguessin representació i que tinguessin la resta o restes més elevades, en funció del nombre de vacants existents. Si es produís empat en l'adjudicació de restes, es resolldria en favor de la candidatura amb més nombre de vots absoluts. Si també en nombre de vots absoluts es produís un empat, es resolldria per sorteig.~~

~~3. El quocient electoral es determina dividint el nombre total de vots vàlids pel nombre d'escons del consell de comú a proveir. Si el quocient electoral així obtingut fos un nombre amb decimals, s'ha d'arrodonir al nombre enter superior.~~

~~4. La resta és aquella que resulta matemàticament de dividir el nombre total de vots de cadascuna de les candidatures pel quocient electoral. Són els vots sobrers de cada candidatura que no han arribat a la xifra expressada pel quocient electoral~~

~~5. Del ple del Consell de Comú, assignat en els termes dels apartats precedents, se n'hauran d'escollir els cònsols per majoria absoluta en primera volta o, en cas de no assolir-se la majoria absoluta, per majoria simple en segona volta de l'elecció.~~

1. Efectuada l'elecció, correspondrà directament a la candidatura més votada en cada parròquia la meitat del nombre total de consellers que integrin el consell de comú, sigui quina sigui la diferència en vots amb la resta de candidatures, **els càrrecs de cònsol, major i menor, que s'assignaran correlativament al primer i segon candidat de la llista més votada.** L'altra meitat **La resta** del nombre total de consellers **a proveir**, s'ha de distribuir proporcionalment entre totes les candidatures,

inclosa la més votada, per aplicació del sistema descrit en l'article 58, adequant-lo al nombre de consellers a repartir proporcionalment.

2. En cas d'empat, com a llista més votada entre dos ~~o més~~ candidatures, correspondrà a cadascuna d'aquestes ~~una part igual de la meitat del nombre total de consellers un~~ **càrrec de cònsol, que s'haurà de decidir si és de cònsol major o menor en una segona volta electoral, efectuada en el termini màxim dels set dies naturals següents, entre els dos candidats que ocupessin el primer lloc de la llista de les candidatures més votades. Si en els supòsits de nova votació es produís un altre empat, tan bon punt hagi acabat l'escrutini s'efectuarà un sorteig que consistirà en posar una papereta amb el nom de cada candidatura o candidat dins l'urna, segons escaigui, i quedarà elegida la candidatura el nom de la qual surti primer de l'urna. L'extracció de la papereta l'efectuarà el president de la mesa electoral amb total imparcialitat.**

3. Si l'empat es produís entre tres o més candidatures, la meitat del nombre total d'escons a proveir es repartirà entre les candidatures que hagin empatat. Si no fos possible una distribució exacta, l'escó o els escons sobrants han de ser acumulats al nombre de consellers a repartir proporcionalment, **d'entre totes les candidatures concurrents que hagin assolit dret de representació al sí de la institució. Una vegada efectuada l'assignació del nombre total d'integrants del Consell de Comú, aquest, constituït en ple, haurà d'escollir els cònsols per majoria absoluta en primera volta o, en cas de no assolir-se la majoria absoluta, per majoria simple en segona volta de l'elecció.**

#### MOTIVACIÓ

Proposem una alternativa a la proposta inicial, que tot i millorar la representativitat del sistema, garanteixi la governabilitat de la institució, en la línia del parer del Govern expressat en el seu criteri al respecte d'aquesta Proposició de Llei.

#### **Esmena 47** **De supressió**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (9)*

Es proposa la supressió de l'article 3 de la Proposició de Llei, que modifica l'article 62 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

#### **MOTIVACIÓ:**

No es considera necessària la modificació de l'article 62 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, atès que el sistema electoral actual per a les eleccions comunals possibilita alhora l'expressió de la voluntat dels electors i l'estabilitat de les institucions.

#### **Esmena 48** **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (24)*

Es proposa l'addició d'un nou article que modifiqui l'article 67 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**"Article X. Es modifica l'article 67 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

*Article 67. Convocatòria de referèndum*

1. Aprovat un projecte de modificació de la Constitució pel Consell General, segons el que es preveu en ella, el Síndic general l'ha de lliurar als coprínceps perquè, ~~de manera simultània i conjunta,~~ convoquin referèndum.

(...)"

#### **MOTIVACIÓ**

Per permetre l'objecció de consciència d'algun dels dos coprínceps d'aquest acte degut, ja que aquesta és conforme amb el text constitucional.

#### **Esmena 49** **D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (25)*

Es proposa l'addició d'un article que modifiqui l'article 69 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**"Article X. Es modifica l'article 69 de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

*Article 69. Participació de grups d'electors*

Els grups d'electors que donin suport a alguna opció en el referèndum tenen la mateixa consideració legal que les candidatures i estan sotmesos als mateixos requisits de presentació de signatures que aquelles, tal com es preveu en el capítol tercer del títol primer, **així com les disposicions contingudes en els articles 29 i 30 d'aquesta llei."**

#### **MOTIVACIÓ**

Sembla lògic que les opcions de vot en un referèndum siguin defensades amb els

mateixos paràmetres que les opcions electorals al Consell General o als comuns.

**Esmena 50****D'addició**

*Grup parlamentari Socialdemòcrata (26)*

Es proposa l'addició d'un nou article que modifiqui el nom del Capítol Segon del Títol IV de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum, de forma que quedi redactat tal i com segueix:

**“ Article X. Es modifica el nom del Capítol segon del Títol IV de la Llei qualificada de règim electoral i de referèndum**

Capítol segon. El referèndum ~~consultiu~~ **sobre una qüestió d'ordre polític.”**

**MOTIVACIÓ**

Per tal d'adaptar la terminologia a l'emprada per la Constitució del Principat d'Andorra.

**Esmena 51****D'addició**

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (13)*

Es proposa afegir una Disposició transitòria única, quin text queda així:

“ Disposició transitòria única. Creació de la taula de treball Govern i Comuns

1. Es crea la taula de treball Govern i Comuns per tal de coordinar les tasques i treballs necessaris per a portar a terme les modificacions de la present llei pel que fa els col·legis electorals i la nova composició de la mesa electoral prevista als article 1 i 2 de la present llei.

2. La taula de treball estarà composta, com a mínim, pel Secretari General de Govern així com pels Secretaris Generals dels Comuns. Els Secretaris podran ser assistits per aquelles persones que considerin adients però la seva presència és indelegable.”

**Motivació:**

Per molt que considerem que la participació ciutadana només pot fer que venir a enriquir el procés electoral, s'ha de significar que la participació dels comuns i el seu consens pel que fa a aquest canvi legislatiu és important.

Creiem escaient, i del tot necessari, que els Comuns participin en la implementació de la present llei el tot de forma coordinada amb el Govern.

**Disposició final primera. Desenvolupament reglamentari**

El Govern ha d'aprovar la norma reglamentària necessària per al desenvolupament d'aquesta llei en el termini màxim de 3 mesos des de la data en què entri en vigor. Mentre no s'aprovi aquest Reglament es mantindrà vigent l'anterior composició de les meses electorals.

**Esmena 52****De supressió**

*Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents (14)*

Es proposa suprimir la Disposició final primera de la Proposició de modificació de llei qualificada del règim electoral i dels referèndum:

**Motivació:**

Tractant-se de matèria reservada a llei qualificada, no es pot fer cap delegació al Govern per que la desenvolupi mitjançant reglament, sinó que ha de ser en tot cas la mateixa llei la qui el reguli. En aquest sentit podria tenir consideracions d'inconstitucionalitat.

**Esmena 53****De modificació**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (13)*

Es proposa la modificació de la Disposició final primera de la Proposició de llei, amb el redactat següent:

**“Disposició final primera. Desenvolupament reglamentari**

**En el termini màxim de 3 mesos des de la data en què entri en vigor aquesta llei, el Govern ha d'aprovar la norma reglamentària necessària per a l'adaptació del Reglament per a l'exercici del dret de vot per dipòsit judicial per correu, del 26 de novembre de 2014, a les modificacions introduïdes per aquesta llei. desenvolupament d'aquesta llei. Mentre no s'aprovi aquest Reglament es mantindrà vigent l'anterior composició de les meses electorals. per al desenvolupament d'aquesta llei en el termini màxim de 3 mesos des de la data en què entri en vigor. Mentre no s'aprovi aquest Reglament es mantindrà vigent l'anterior composició de les meses electorals.**

**MOTIVACIÓ:**

En concordança amb les esmenes 6 i 8.

**Disposició final segona. Entrada en vigor**

Aquesta llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

**Esmena 54****D'addició**

*Grup Terceravia+UL+Independents (15)*

Es proposa afegir una Disposició final segona, quin text queda així:

“Disposició final segona. Publicació dels textos consolidats

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el text consolidat de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum que incloguin les modificacions introduïdes fins a l'actualitat en aquestes lleis.”

**Motivació:**

Per una qüestió de seguretat jurídica, és important que s'efectuïn els textos consolidats.

**Esmena 55****D'addició**

*Grup parlamentari Demòcrata i Grup parlamentari Ciutadans Compromesos (14)*

Es proposa la inclusió d'una Disposició final segona a la Proposició de Llei, i la renumeració de la disposició final següent, amb el redactat següent:

“Disposició final segona. *Text consolidat*

S'encomana al Govern que en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i en els termes previstos en l'article 116 del Reglament del Consell General, presenti el Projecte de consolidació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum; que integri la legislació vigent sobre la matèria regulada.”

**MOTIVACIÓ:**

Als efectes de preveure la publicació del text consolidat de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

M.I. Sra. Judith Salazar Álvarez

## **Informe de la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals**

La Comissió Legislativa de justícia, interior i afers institucionals ha examinat, en el decurs de les

reunions celebrades els dies 18 de gener, 1 i 15 de març, 6, 19 i 22 d'abril, l'informe del ponent relatiu a la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual se'n desprèn el següent:

**Esmenes aprovades per unanimitat**

**Esmena 51** (Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents) d'addició d'una disposició final.

**Esmena 55** (Grup parlamentari Demòcrata+ Grup parlamentari Ciutadans compromesos) d'addició d'una disposició final.

**Esmenes aprovades per majoria**

**Esmena 45** (Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents) de supressió a l'article 3.

**Esmena 53** (Grup parlamentari Demòcrata+Grup parlamentari Ciutadans Compromesos) de modificació a la Disposició final primera.

**Esmenes no aprovades**

**Esmena 1** (Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents) d'addició a l'exposició de motius.

**Esmena 2** (Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents) de supressió a l'exposició de motius.

**Esmena 3** (Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents) d'addició a l'exposició de motius.

**Esmena 4** (Grup parlamentari Terceravia+UL+Independents ) de supressió a l'exposició de motius.

**Esmena 10** (Grup parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un article.

**Esmena 18** (Grup parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un article.

**Esmena 20** (Grup parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un article.

**Esmena 21** (Grup parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un article.

**Esmena 28** (Grup parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un article.

**Esmena 29** (Grup parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un article.

**Esmena 30** (Grup parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un article.

**Esmena 31** (Grup parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un article.